

Pentti Jänkälä
Governor 2006-07
ROTARY INTERNATIONAL
DISTRICT 1420 South-Finland and Estonia

LEAD THE WAY
NÄYTÄ TIETÄ
VISA VÄGEN
NÄITA TEED

PIIRIKONFERENSSI
HELSINKI-PASILA
14.04.2007

ARVOISAT KUTSUVIERAAT, HYVÄT YSTÄVÄT, SISARET JA VELJET

MY FRIENDS, MINA VÄNNER

Vuonna 1910 eli 5 vuotta perustamisen (23.02.1905) jälkeen pidettiin ensimmäinen rotarykonventio Chicagossa. Tuolloin klubeja oli 16 ja niiden jäsenmäärä n. 1.500 rotaria. Vuonna 1926 perustettiin ensimmäiset klubit Pohjoismaihin, Ruotsiin ja Suomeen. Suomi oli 34. maa, johon rotaryliike tuli. Rotarysäätö perustettiin vuonna 1917. Neljän kysymyksen koe luotiin chicagolaisen rotarin Herbert J. Taylorin aloitteesta vuonna 1933.

Helsinki-Helsingfors RK sai perustamiskirjansa 26.1.1927. Tätä tapahtumaa oli kuitenkin edeltänyt muutama valmistama kokous. Turku aloitti vuonna 1929, Viipuri 1931, Tampere 1933 ja Oulu 1934. Ennen vuoden 1939–40 talvisotaa maassamme oli 8 klubia ja niissä keskimäärin 30 jäsentä eli arvion mukaan jäseniä olisi ollut noin 250. Tämä vuosi onkin Suomen rotaryn 80-vuotisjuhlavuosi.

Rotarytoiminta alkoi myös Virossa 1930-luvulla, sillä Tallinn RK sai charterkirjansa kesällä 1930 (1929) numerolla 3352. Sotien jälkeisenä aikana toiminta kiellettiin. Toiminta alkoi nykyisen piirimme eteläosassa uudelleen 1990-luvulla. Helsinki RK toimi kummina, kun Tallinn RK sai uuden charterkirjan 05.03.1991. Vuonna 1992 mukaan liittyivät Tartu RK, Saaremaa RK ja Viljandi RK. Tänäpäin Virossa on 14 aktiivista klubia ja yli 500 jäsentä. Piirissämme on kaikkiaan 73 klubia. Virossa ovat myös monet maan presidentit olleet klubien kunniajäseniä. Osa on valintahetkellä ollut myös jäsenenä. Piirimme jäsenmäärän kasvu on viime vuosina ollut juuri Viron ansiota.

Huomaamme tästäkin asiasta, kuinka tärkeää oli Suomelle menestyksellinen puolustautuminen viime sodissa. Väli rauhan sopimus ja Pariisin rauhansopimus 1947 kielsivät perinteisiä järjestöjä, mutta rotarytoiminta sai jatkaa eikä näitä rotaryn toimintaa rajoittanut myöskään YYA -sopimus. Näistä asioista olemme edelleen kiitollisia sotiemme johdolle ja sotaveteraaneille. Kiitos kohdentuu voimakkaasti Suomen marsalkka Carl Gustaf Mannerheimiin. Tässä yksi syy, miksi laskimme seppeleen juuri Mannerheimin muistomerkille.

Piirimme ja Helsingin RK:n rotaryhistoria tietää kertoa lisäksi, että marsalkka Mannerheim oli Helsingin RK:n kunniajäsen, ja hän vieraili ensimmäisen kerran klubissaan lounaskokouksessa 09.01.1934. Mannerheim arvosti lausunnoissaan rotaria. Vierailun yhteydessä sodan jälkeen 21.05.1946 hän erityisesti korosti rotaryn palveluihanteen merkitystä. Piirin 77 piirikokouksessa 13.–14.05.1950 Vaasassa maamme jaettiin kahteen

rotarypiiriin, läntiseen ja itäiseen. Paikalla oli kaikkien 52 klubin edustus ja yli 300 osanottajaa. Tässä kokouksessa päätettiin yksimielisesti pyytää Suomen marsalkka Mannerheimin rotarypiiriin kunniagovernoriksi. Tässä on lisäyys seppeleen laskemiseen hänen muistopatsaalle.

Tänä vuonna vietämme myös itsenäisyytemme 90 -vuotispäivää. Maaliskuussa oli maassamme vapaat vaalit, valittiin uusi eduskunta. Kaikki ovat tänään itsestään selvyyksiä. Jo vuonna 1906 tehty suuri eduskunta- ja vaaliuudistus ja seuraavana vuonna toimitetut ensimmäiset eduskuntavaalit merkitsivät suurta muutosta maamme poliittisessa historiassa. Aikaisempi säätyjakoon perustuva kansanedustuslaitos sai väistyä ja oikeus valita edustajia valtiopäiville ulotettiin koko kansaan, niin miehiin kuin naisiin. Maaliskuussa 1907 toimitetut eduskuntavaalit täyttivät hyvin uudistukselle asetetut toiveet. Vaalijärjestelyt sujuivat hyvin, äänestysaktiivisuus oli keskimäärin hyvää tasoa ja vaalien tulos vastasi äänestäjien tahtoa. Vaaleissa tehtiin myös maailmanhistoriaa: niissä valittiin uuteen eduskuntaan 19 naista. Näin Suomesta tuli ensimmäinen maa maailmassa, jossa naisia valittiin kansanedustuslaitokseen.

Kevään 1917 sekavien olosuhteiden jälkeen Suomi julistautui eduskunnan päätöksellä itsenäiseksi kansakunnaksi 06. joulukuuta 1917 eli lähes 90 vuotta sitten. Tätä päätöstä edelsivät 15. marraskuuta eduskunnan päätös ottaa julistautua korkeimman valtiovallan haltijaksi sekä Suomen Senaatin 04. joulukuuta 1917 päivätty Suomen kansalle osoitettu julkilausuma. Tässä kerrotaan niistä tehtävistä, joita edellytettiin itsenäisyyden saavuttamiseksi. Hallitusmuoto oli uusittava, perustuslaki annettava, itsenäisyys oli saatava muiden valtioiden tunnustamaksi sekä varauduttava teollistamiseen ja elintarvikkeiden saatavuuteen. Senaatti vetosi myös kansalaisia pysymään rauhallisena yhteisen päämäärän saavuttamiseksi.

Kansankomissaarien Neuvosto (NL:n edeltäjä) tunnusti Suomen itsenäisyyden 31.12.1917 ja päätös kirjattiin virallisesti 03.01.1918. Tämän jälkeen mm. Ranska, Ruotsi, ja Saksa tunnustivat maamme itsenäisyyden. Yhdysvallat ja Iso-Britannia päätös siirtyi aina vuoden 1919 toukokuulle.

Mainittu itsenäistyminen ja sen 90-vuotisjuhlavuosi on suomalaisille kuluvan vuoden tärkein tapahtuma.

Tänä vuonna muistamme myös Suomen kirjakielen isän, uskonpuhdistaja ja Turun piispa Mikael Agricola kuolemaa, josta on tullut 09.04.2007 kuluneeksi 450 vuotta. Palatessaan rauhanneuvottelumatkalta Novgorodista vuonna 1557 (Kustaa Vaasa; Suuri Venäjän sota 1554–1557, rauha 02.04.1557 Novgorod) hän sai vakavan sairauskohtauksen ja kohtasi tiensä pään Uudenkirkon pitäjän Kyrönniemen kylässä. Hän oli syntynyt Pernajassa Itä-Uudellamaalla noin vuonna 1510. Tarkkaa vuotta ei tiedetä. Agricola aloitti koulunkäynnin kymmenen ikävuoden paikkeilla Viipurissa. Viipurin ajalta on peräisin hänen maanviljelijää tarkoittava sukunimensä, aiemmin Mikael oli pelkkä Olavinpoika. Alle parikymmppisenä Agricola siirtyi opettajansa mukana Turkuun, jossa hän toimi aluksi piispa Martti Skyttén kirjuri ja vuoden kuluttua siitä jo piispan kanslerina. Turussa Agricola omaksui Martti Lutherin aatteita tämän oppilaalta Petrus Särkilahdelta.

Agricola oli jo vihitty papiksi, kun hän vuonna 1536 lähti opintomatalle Saksaan, Wittenbergiin, jossa hän sai maisterin arvon. Hän palasi Turkuun katedraalikoulun rehtoriksi. Rehtorikaudellaan Agricola aloitti suomenkielisen kirjallisuuden julkaisemisen.

Uskonpuhdistuksen ajatukseen kuului että kaikkien tulee voida lukea Raamattua äidinkielellään. Ensimmäinen julkaistu teos oli aapismainen ABCkirja vuonna 1543. Agricolalla oli rotaryn teema eli lukutaito kaikille ja omalla äidinkielellä. Kuitenkin kesti aina 1850-luvulle, jotta suomenkielellä sai oppikoulusivistyksen.

Tässä voidaan myös mainita muutama 50-vuotistapahtuma. Sopimus Euroopan atomi-energiayhteistyöstä (-> Euratom) tehtiin Roomassa vuonna 1957. Sopimus Euroopan talousyhteistyöstä (-> ETY) solmittiin Roomassa saman vuonna eli vuonna 1957. Kysymyksessä oli ns. kuutosmaiden (Saksa, Belgia, Ranska, Italia, Luxemburg ja Alankomaat) vapaakauppa-alue ja tulliliitto. Näistä ja eräistä muista sopimuksista saatiin pohja vuonna 1965 Euroopan yhteisön (EY) aikaan saamiseksi. Nykyinen Euroopan Unioni (EU) perustettiin Maastrichtin sopimuksella vuonna 1992. Aiheesta kuulemme lisää lounaan jälkeen pidettävässä esitelmässä.

Piirimme toimintaan kuuluu kaksi suurta tilaisuutta PETS ja piirineuvottelu sekä piirikonferenssi ja piirikokous. Maaliskuussa järjestettävässä tulevien toimihenkilöiden koulutustilaisuudessa (PETS) asetetaan kunkin rotaryvuoden tavoitteet ja kuullaan teema. Piirikokouksessa, joka meillä on huomenna, tarkastellaan edellisen rotaryvuoden toimintaa ja taloutta. Näissä tilaisuuksissa palkitaan vuoden parhaita rotaryklubeja sekä rotareita. Nyt on vuorossa lähinnä rotaryvuosi 2005–07. Se vuosi oli presidentti Carl-Wilhelm Stenhammarin ja governorimme Börje Thorströmin rotaryvuosi teemanaan Service above self, Palvelu itsekkyyden edelle, Osjälviskt tjänande eli rotaryn perusteema.

Tämän piirikonferenssimme kutsuvieraina ovat RI:n presidentin edustajana RIDE Bernard ja Reginé Rosén, naapurimaamme piiristä 2390 ja Malmöstä DG Claes-Erik ja Kerstin Nyman sekä Suomen viiden muun piirin edustajana piirin 1390 DG Markku ja Eeva-Liisa Kalliomäki. Lisäksi läsnä ovat Inner Wheel Finlandin presidentti Ritva-Liisa Hovi ja Inner Wheel'in piirin 142 edustajana puheenjohtaja Auli Rahkamo sekä ja monet piirimme aikaisemmat governorit (PDG) ovat paikalla lisäämässä juhlatunnelmaa. Haluan erityisesti toivottaa tervetulleeksi PRID Jorma ja Ritva Lampénin. Veli Jorma oli vuosina 2000–02 RI:n hallituksen jäsen. Varmaan hänelle on yhtä muistettavaa toiminta governorina piirissä 142 vuosina 1990–91. Piirissämme oli silloin 12 aikavyöhykettä ja veli Jorman mukaan aurinko ei koskaan laskenut piirin alueella. Onhan se sitten ollut yhtä ”päivänpaistetta”!

Tämän piirikonferenssin järjestelyistä on vastannut Pasila-Fredriksbergin rotaryklubi ja klubin asettama työryhmä. Tässä haluan lausua parhaat kiitokset Arnolle, Veikolle, Timolle ja monelle muulle järjestelyihin osallistuneille.

Piirikonferenssissamme voimme tutustua rotaryveljiin ja -sisariin, lujittaa rotaryperhettä sekä todeta, että rotary voi olla iloinen asia. Tänään on juhlan aika.

Näillä sanoilla avaan piirin 1420 piirikonferenssin.